

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Správa o lesnom hospodárstve v Slovenskej republike za rok 2023

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2024/396>

Materiál v pripomienkovom konaní do 09.08.2024

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka na základe § 5 ods. 3 písm. c) zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Správa o lesnom hospodárstve v Slovenskej republike za rok 2023 obsahuje informácie o aktuálnom stave lesov a ich obhospodarovaní k 31.12.2023. Správa o lesnom hospodárstve uvádza nielen hodnoty jednotlivých ukazovateľov, ale aj faktory a okolnosti, ktoré ich ovplyvňujú. Odbornej verejnosti má poskytnúť prehľad o stave a vývoji lesov a lesného hospodárstva podľa základných ukazovateľov a politikom východiská pre ich politické rozhodnutia pri smerovaní lesníckej politiky v Slovenskej republike s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti celého lesnícko-drevárskeho sektora a širokého spektra prínosov, ktoré sektor poskytuje spoločnosti. Správa analyzuje stav a vývoj lesného hospodárstva z hľadiska sociálnych, environmentálnych a ekonomických aspektov rozvoja spoločnosti, hodnotí efektívnosť poskytovaní podpôr a dotácií. V závere správy je taktiež uvedené hodnotenie vybraných ukazovateľov lesného hospodárstva.

Postoj RÚZ k materiálu

Správa o lesnom hospodárstve v Slovenskej republike za rok 2023 obsahuje informácie o aktuálnom stave lesov a ich obhospodarovaní k 31.12.2023. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedenú zásadnú pripomienku.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka ku kapitole 9, časti Zhrnutie a závery kapitoly 9 Spracovanie dreva

Na konci navrhujeme doplniť vety v nasledovnom znení: „Zároveň sa Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky zaväzuje prijať efektívne opatrenia na regeneráciu lesov a urýchliť proces rozhodovania o odstraňovaní kalamitných drevín.“

Odôvodnenie:

Máme za to, že v správe absentujú efektívne opatrenie na regeneráciu lesov. Na str. 64 sa na danú problematiku čiastočne poukazuje: „V súčasnosti sa nevyužíva približne 48 % využiteľného potenciálu palivovej drevnej biomasy na lesných pozemkoch.“ a tiež aj na str. 73 časť VII Ťažobná činnosť – VII.4., avšak priamo to ako opatrenie nie je uvedené. ŠOP je názoru, že les sa bezzásahovým režimom dokáže zregenerovať, čo však nie je pravda a proti tejto analýze ŠOP a SAV sa postavilo NLC a tiež aj Lesy SR. Významným preventívnymi opatreniami, najmä proti šíreniu podkôrneho a drevokazného hmyzu je spracúvanie polomov v dôsledku mechanického pôsobenia vetra ako aj snehu. S ohľadom na vývoj podielu náhodných ťažieb nie je zabezpečené včasné spracovanie hynúcich a uhynutých stromov, čím sa vytvárajú vhodné podmienky pre šírenie podkôrníkov, ale aj ďalších následných sekundárnych škodcov (sem spadá aj raticová zver), či ochorení. Negatívne z hľadiska prevencie proti premnoženiu podkôrníkov možno považovať zdĺhavý administratívny postup zo strany orgánov životného prostredia pri posudzovaní a vybavovaní žiadostí o spracovanie kalamitnej hmoty v chránených územiach, o sprístupnenie porastov, pozemnú, resp. leteckú aplikáciu insekticídov, inštaláciu feromónov a pod. Súhlasy (resp. výnimky) podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v mnohých prípadoch orgány životného prostredia neposkytli, alebo poskytli neskoro, keď už stratili aktuálnosť. Týmto vznikajú veľké škody nie len na drevnej surovine poškodených stromov, ale aj na stojacich, nepoškodených porastoch, ktoré podkôrny hmyz napadá pri jeho premnožení. Z uvedených dôvodov odporúčame do

materiálu zapracovať aj ciele, ktorými by mali byť urýchlenie procesu rozhodovania o odstraňovaní kalamitných drevín a nie aplikovateľnosť bezzásahového režimu. Ďalej práca, ktorú vykonávajú Lesy SR nesmie byť obmedzovaná vo výrube napadnutých stromov lykožrútom. Tieto stromy, ak sa ponechajú a nebudú vyťažené, budú ďalej šíriť lykožrúta, ktorý najviac zasiahne práve smrek a smrekovec. Uvedené rozšírenie lykožrúta je spôsobené suchom, čo spôsobuje, že sa strom nedokáže brániť a preto je aj potrebné vykonať aktívny zásah navrhovaným spôsobom. V súvislosti s vyššie uvedeným si dovoľujeme ešte poukázať na fakt, že výrubom stromov a odstraňovaním kalamitnej hmoty (v kontexte na vyššie uvedené) nedochádza k odlesňovaniu, pretože lesný celok nezaniká, je však potrebné vykonať výsadbu stromov s cieľom zamerania sa na zmiešané lesy. To však v sebe zahŕňa aj dopĺňanie smrekov a smrekovcov, ktoré boli najviac napadnuté, ale majú veľký význam v lesnom ekosystéme. V neposlednom rade si dovoľujeme uviesť, že aj EÚ fondy, ktoré sa priebežne čerpajú – priame podpory NATURA 2000, LEKS a tiež aj projektové opatrenie 8 sú účinným riešením na vysádzanie, sú však nepostačujúce v čase kalamít a napadnutia chorobami a škodcami.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2024/396>